

28. Podczas wideokonferencji transgranicznej konieczna może się okazać obecność tłumacza w sądzie wystosowującym wniosek lub w sądzie, do którego wniosek wystosowano. **Tłumacz może się znajdować w lokalizacji zdalnej, a główni uczestnicy – wspólnie w jednej lokalizacji, na przykład w sali rozpraw (tłumaczenie zdalne). W sytuacji gdy tłumacza potrzebuje uczestnik zdalny (np. pozwany lub świadek), tłumacz może się znajdować w tej samej lokalizacji co on lub w lokalizacji głównej (tłumaczenie wideokonferencyjne).**

28 a. Konieczność korzystania z tłumaczenia podczas wideokonferencji (...) **jest** utrudnieniem dla uczestników przesłuchania, a samo tłumaczenie – wyzwaniem dla tłumacza. Świadek może nie być przyzwyczajony do współpracy z tłumaczem, a tłumaczowi problem może sprawiać odległość. Pomocą dla tłumacza będzie, jeżeli sędzia wskaże kolejność zabierania głosu przez uczestników.

29. Przeprowadzaniu dowodu zwykle towarzyszy tłumaczenie konsekwentne. Do sędziego należy kierowanie tłumaczeniem podczas przesłuchania i dawanie wskazówek świadkowi lub tłumaczowi. **Ponieważ wideokonferencje i tłumaczenie w kontekście prawnym to sprawa skomplikowana, zaleca się, by z tłumaczenia konsekwentnego korzystać wtedy, gdy tłumacz jest odseparowany od osoby, której wypowiedzi tłumaczy; tryb ten w razie potrzeby łatwiej pozwala prosić o wyjaśnienia lub ingerować w celu doprecyzowania tłumaczenia.**

29 a. Tłumaczenie symultaniczne jest sprawą bardziej skomplikowaną, ponieważ wymaga specjalnej kabiny dla tłumacza oraz określonego sprzętu, który przekazuje tłumaczenie słuchaczom (przekaznik, odbiornik i słuchawki). **Jeżeli podczas przesłuchania lub procesu zostają przedstawione dokumenty, często należy je przetłumaczyć ustnie metodą a vista. Jeżeli tłumacz znajduje się poza salą rozpraw, w której zostaje przedstawiony dokument, w trakcie wideokonferencji należy użyć kamery dokumentowej.**

30. Jeżeli tłumaczenie jest zdalne, a tłumacze znajdują się w lokalizacji trzeciej, poza salą rozpraw, należy dokonać wstępnych przygotowań, z wyprzedzeniem udzielić informacji o sprzęcie technicznym znajdującym się w tej lokalizacji i jeszcze przed przesłuchaniem przetestować połączenia między lokalizacjami. Ponadto należy zwrócić uwagę na akustykę i jakość dźwięku w lokalizacji, gdzie znajduje się tłumacz.

30 a. **Inne aspekty, które należy wziąć pod uwagę, to rozkład pomieszczeń, w których odbywa się wideokonferencja i tłumaczenie, oraz usytuowanie tłumacza i innych uczestników. W zrozumieniu wypowiedzianych słów, wychwytywaniu niuansów i rozstrzygnięciu ewentualnych wątpliwości tłumaczowi pomaga przede wszystkim komunikacja wizualna i niewerbalna. Tłumacz powinien zatem widzieć twarze, mimikę oraz – w miarę możliwości – ruch warg zdalnych uczestników. Dlatego ważny jest sposób, w jaki uczestnicy są usytuowani względem kamer przekazujących obraz tłumaczowi. Tłumacz powinien widzieć zdalnych uczestników od frontu. On sam nie powinien skupiać na sobie uwagi, pojawiając się na ekranie. Innymi słowy, usytuowanie nie powinno zmuszać głównych uczestników do odwracania się od siebie, by zobaczyć tłumacza.**

30 b. **Należy zwrócić uwagę zarówno na wiarygodność, jak i bezpieczeństwo transmisji i o nie zadbać.**

31. Jeżeli wideokonferencji towarzyszy tłumaczenie, należy zwrócić uwagę na następujące sprawy:

Należy zapewnić wysoką jakość łączności i tłumaczenia;

Podczas tłumaczenia: na skutki kwestii technicznych, takich jak kontrola nad sprzętem (np. kontrolowanie ruchów kamery w przypadku tłumaczenia na podstawie przekazu wideo). **Może to być szczególnie ważne w przypadku tłumaczenia zdalnego, podczas którego należy zapewnić widok i obraz z lokalizacji zdalnej;**

Zasadniczą sprawą jest kierowanie komunikacją: tłumacz powinien móc ingerować w proces komunikacji (przed tłumaczeniem i w trakcie – by zadawać pytania pozwalające doprecyzować treść);

Kluczową sprawą jest jakość dźwięku oraz wpływ opóźnień w transmisji danych (ok. 0,5 s) na interakcję podczas tłumaczenia.

32. Jeżeli chodzi o jakość tłumaczenia, to kwalifikacje, których wymaga się od tłumaczy sądowych, są różne w poszczególnych państwach członkowskich. Należy wziąć to pod uwagę, wystosowując wniosek o wideokonferencję w ramach pomocy prawnej lub przeprowadzania dowodu.

32 a. **Aby zapobiec problemom związanym z wideokonferencją – które potęguje tłumaczenie – oraz przezwyciężyć ewentualne negatywne nastawienie praktyków, można przy wdrażaniu i stosowaniu wideotłumaczenia korzystać z poniższych zaleceń:**

A. Planowanie, zamawianie i instalowanie sprzętu wideokonferencyjnego w salach rozpraw

Należy ocenić potrzeby:

nakreślić konkretną sytuację przestrzenną: np. kto mówi do kogo, kto musi widzieć kogo.

W planowanie należy zaangażować ekspertów:

niezmiernie ważne jest, by w planowaniu uczestniczyli specjaliści z dziedziny tłumaczenia/językoznawstwa, prawa i techniki, którzy pomogą w szczegółach dokonać aranżacji przestrzennej.

Należy stosować technologie wysokiej jakości: wszystkim uczestnikom należy zapewnić wysokiej jakości dźwięk i obraz, a tłumaczowi – jeśli trzeba – dodatkowy sprzęt; należy korzystać z osobnej kamery dokumentowej (do prezentacji dokumentów, zdjęć oraz innego materiału mogącego ułatwić tłumaczenie).

Należy pamiętać, że – inaczej niż w przypadku tłumaczenia konsekwentnego –

z tłumaczeniem symultanicznym wiążą się szczególne wymagania w zakresie (wyższej) jakości dźwięku i obrazu oraz synchronizacji ruchu warg.

Należy przeprowadzić fazę próbną:

dotyczy to zwłaszcza wszelkich znaczących zakupów sprzętu wideokonferencyjnego, jego instalacji i rozmieszczenia. Należy wskazać szczególnie trudne elementy procesu komunikacji i dokonać niezbędnych poprawek.

Należy umożliwić wprowadzanie nowych technologii etapami:

należy zacząć od spraw małej wagi, by ocenić skutki technologii na każdym z etapów i ich wpływ na kolejny etap.

Należy zapewnić tłumaczowi odpowiednie warunki pracy:

na przykład ergonomiczne i ciche pomieszczenie oraz możliwość obsługi sprzętu.

B. Usprawnianie zdalnego tłumaczenia podczas wideokonferencji w sali rozpraw

Należy korzystać z usług tłumaczy i innych osób posiadających stosowne kwalifikacje:

należy korzystać z usług odpowiednio wykwalifikowanych tłumaczy oraz prawników doświadczonych w pracy z tłumaczami, po to by uzyskać jakość, która gwarantuje uczciwość postępowania.

Należy zaoferować szkolenia tłumaczom i prawnikom:

przed zastosowaniem nowej technologii należy zaoferować szkolenie wprowadzające. Następnie należy zapewnić możliwość ustawicznego kształcenia zawodowego (m.in. w takich dziedzinach, jak: znajomość szerszego kontekstu, posługiwanie się technologiami, sytuacja komunikacyjna oraz techniki pomocnicze, np. radzenie sobie ze stresem).

Należy uzgodnić procedury oceny ryzyka:

należy stosować procedury pozwalające podjąć decyzję, czy właściwe jest zastosowanie połączenia wideo wraz z tłumaczeniem; należy przy tym konsultować się z doświadczonymi tłumaczami.

Należy opracować wytyczne/protokoły:

należy w nich określić, kto odpowiada za rezerwowanie, określanie czasu, testowanie, inicjowanie i obsługiwanie połączenia, oraz opisać procedurę obowiązującą wszystkich uczestników przed sesją, w trakcie jej trwania oraz po sesji (udzielenie instrukcji tłumaczowi, rozpoczęcie sesji, prezentacja, reguły sesji, podsumowanie).

Należy opracować przepisy na wypadek awarii:

należy opracować protokół na wypadek problemów z łącznością lub na wypadek awarii technicznej, tak by tłumacz nie musiał się zajmować ich usuwaniem.

Zbiór sprawdzonych rozwiązań:

pracownicy sądów, prawnicy praktycy oraz stowarzyszenia tłumaczy powinni stale współpracować, by poszerzać zbiór sprawdzonych rozwiązań z dziedziny wideokonferencji i tłumaczenia zdalnego

Ostatnia aktualizacja: 17/11/2021

Stroną zarządza Komisja Europejska. Informacje na tej stronie nie muszą odzwierciedlać oficjalnego stanowiska Komisji Europejskiej, nie ponosi ona również odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane czy odniesienia na niej zawarte. Więcej informacji na temat praw autorskich odnoszących się do stron UE znajduje się na stronie „Informacje prawne”.